

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 05.02.2024 nr 8-1/24/642,
HTM/24-0118/-1K/
Meie 29.02.2024 nr 1.2-3/320-2

Eelnõu kooskõlastamine

Kooskõlastame Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmise seoses eestikeelsele õppele üleminekuga“ eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määruse nr 84 (edaspidi *määrus nr 84*) „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 8 uue punktiga 6⁵, millega lisatakse loetellu koolieelse lasteasutuse, üldhariduskooli ja kutseõppeasutuse tervishoiutöötajad. Juhime tähelepanu, et tervishoiutöötajad tegutsevad haridusasutustes üksnes või eelkõige tervishoiuteenuste osutamisega seoses ja sellisel juhul on nad töösuhtes asjakohase tegevusloaga tervishoiuteenuse osutajaga, kelleks ei ole haridusasutus. Sellest vaatest on nimetatud punkt ebavajalik, kuna sätte reguleeriks tervishoiutöötajate keelenõudeid asukohapõhiselt, kuigi sama määruse teised punktid juba reguleerivad tervishoiutöötajate keelenõudeid kutsetegevuse põhiselt. Seetõttu teeme ettepaneku jätta eelnõust välja § 8 täiendamine punktiga 6⁵ ja lugeda sätte sisu kaetuks sama paragrahvi punktiga 9 (õed).

2. Tunnustame ettepanekut nimetada edaspidi määruse § 8 punktis 7 ja § 9 punktis 9 eripedagoogide kõrval sõnaselgelt ka logopeede ning koolipsühholooge ja vastavalt säilitada ja luua keelenõuete erinevused sõltuvalt sellest, millises keeles teenust osutatakse. Leiame, et eelnõuga tehtavad muudatused tingivad vajaduse teha määruses täiendavaid muudatusi, mis arvestaks sellega, et logopeedid võivad töötada ka tervishoiuteenuse osutajate juures (nt haiglate taastusravi osakondades või logopeedilise ravi iseseisvalt osutajate juures). Seetõttu peame seetõttu vajalikuks määrust vastavalt täiendavalt täpsustada. Lähtudes ülal nimetatud kitsaskohtadest, sidusrühmade tehtud tähelepanekutest ning eelnõus kajastuvates terminoloogilistest muudatustest, esitame järgmised määruse täiendamise ettepanekud.

2.1. Muuta § 8 punkti 9 sõnastust järgmiselt:

„9) tervishoiuteenust osutavad füsioterapeudid, ämmaemandad ja õed;“.

Selgitus: Määruses on haridusvaldkonna töötajate puhul täpsustatud tingimusi, mille puhul keelenõue rakendub. Leiame, et osade tervishoiutöötajate puhul on vajalik täpsustada, et keelenõue rakendub neile mitte kutse omamise põhiselt, vaid tervishoiuteenuste osutamise tõttu. Sättesse on lisatud ka füsioterapeudid, kuna alates 01.10.23 on ravi osutavad füsioterapeudid võrdsustatud tervishoiutöötajatega, mistõttu ei sobi neid õiguslikult käsitada kui tervishoiu abispetsialiste. Ühtlasi teeme siinkohal ka ettepaneku jätta sättest välja aegunud kutsenimetused „velsker“ ja „meditsiiniõde“ – viimase puhul on korrektne termin „õde“ (vt nt [TTKS § 3 lg 1](#)). Ühegi sättes nimetatud kutsealaesindaja keelenõue muudatuste käigus ei muutu. Nagu viidatud, hõlmab tervishoius töötavaid füsioterapeute määruse nr 84 kehtiva

redaktsiooni § 8 punkt 10. Muudatuse aktsepteerimisel oleks eelnõu seletuskirjas õigusselguse huvides ilmselt oluline markeerida, missuguse sätte alla on hõlmatud need füsioterapeudid, kes ei osuta tervishoiuteenuseid (nt töötavad spordiklubides, spaades, massaažisalongides ja mujal rekreatsiooniasutustes). Meie arusaamise järgi on sellised füsioterapeudid hõlmatud määruse § 8 punktiga 16.

2.2. Täiendada § 8 uue punktiga 9¹ järgmises sõnastuses:

„9¹) tervishoiuteenust osutavad logopeedid ja psühholoogid, kes osutavad teenust eesti keelest erinevas keeles;“.

Selgitus: Eelnõus tehtavates täiendustes nimetatakse logopeedi üksnes haridusvaldkonna tugispetsialistina, kuid praktikas töötavad logopeedid ka tervishoiuteenuse osutajate juures. Õigusselguse huvides tekib seega muutuvais oludes vajadus täpsustada keelenõudeid sõnaselgelt logopeedide jaoks, kes töötavad tervishoiusektoris. Sarnaselt füsioterapeutidega on alates 01.10.23 ravi osutavad logopeedid võrdsustatud tervishoiutöötajatega, mistõttu on kohane nimetada neid määruses eraldisesivalt, muutuvais oludes ei saa neid käsitada tervishoiu abispetsialistide gruppi kuuluvatena. Sarnaselt haridusvaldkonnaga peavad ka tervisevaldkonnas tegutsevate logopeedide keelenõuded erinema sõltuvalt sellest, kas teenuseid osutatakse eesti keeles või muus keeles. Sotsiaalministeeriumi ettepanek järgib seda loogikat ja keelenõuded jäävad kehtivate nõuetega samaks ka pakutava sätte sõnastuses.

Lisaks teeme ettepaneku nimetada logopeedide kõrval sättes psühholooge. Seni rakendati kõikidele psühholoogidele määruse nr 84 kehtiva redaktsiooni § 9 punkti 8 kohaselt C1-tasemel keeleoskuse nõuet. Eelnõu seab erinevad keelenõuded koolipsühholoogidele sõltuvalt sellest, kas teenust osutatakse eesti keeles või eesti keelest erinevas keeles. Sotsiaalministeerium nõustub selle muudatuse ja esitatud argumentatsiooniga ja peab vajalikuks laiendada sama põhimõtet koolipsühholoogide kõrval ka kõikidele tervishoius tegutsevatele psühholoogidele. Kvaliteetse psühholoogilise abi pakumise seisukohalt on praktikas äärmiselt oluline, et abi pakutakse kas inimese emakeeles või sellele võimalikult lähedasel keeleoskuse tasemel. Eesti keelt kõneleb emakeelena ligi 2/3 Eesti elanikest, kolmandiku emakeel on mingi muu keel. Pärast Venemaa Föderatsiooni ulatuslikku agressiooni Ukraina Vabariigi vastu on inimeste hulk, kes ei räägi eesti keelt emakeelena, oluliselt kasvanud. Inimeste seas, kes eesti keelt emakeelena ei valda, on ka psühholooge, kes sooviksid pakuda psühholoogilist abi üksnes oma kaasmaalastele, mistõttu leiame, et keelenõuded peaksid seda lahendust soosima. Rakendatav B2-taseme keelenõue on sarnaselt õdedele ja ämmaemandatele rakendatava nõudega piisav, et tagada heatasemeline infovahetus kolleegidega.

2.3. Asendada § 8 punktis 10 sõnad „tervishoiu abispetsialistid“ sõnadega „tervishoiuteenuste osutamisel osalevad isikud ja abispetsialistid“.

Selgitus: Tervishoiuteenuste korraldamise seadus eristab tervishoiuteenuste osutamisel osalevaid isikuid (nt tegevusterapeudid, radioloogiatehnikud, kiirabitehnikud jne), keda on kohane eristada tavapärastest abispetsialistidest (sanitarid, hooldustöötajad jt). Peame muude eelnõus ja ülal toodud täienduste-täpsustuste kõrval vajalikuks teha terminoloogiline täpsustus ka selles sättes, et parandada keelenõuete arusaadavust nii tööandjate kui ka töötajate seas.

2.4. Jätta § 9 punktist 8 välja sõna „psühholoogid“ ning täiendada määruse § 9 uue punktiga 8¹ järgmises sõnastuses:

„8¹) tervishoiuteenust osutavad logopeedid ja psühholoogid, v.a § 8 punktis 9¹ nimetatud juhul;“.

Selgitus: Ettepanekus toodud muudatused on seotud kirja punktis 2.2. esitatud muudatusega, eesmärgiga eristada keelenõudeid sõltuvalt sellest, kas tervishoiuteenust osutatakse eesti keeles või muus keeles. Muudatus on kooskõlas määruse nr 84 kehtivast redaktsioonist tuletatava nõudega, et Eesti inimestele teenuseid osutavad logopeedid ja psühholoogid peaksid tavaolukorras valdama eesti keelt vähemalt C1-keeletasemel. Säte järgib muid eelnõule pakutud muudatusi, mille kohaselt rakendatakse keelenõuet tervishoiuteenuse osutamise korral. Sättes on viidatud ka erandile, mil rakendatakse nõ leebemat keelenõuet. Tehnilise muudatusena reguleeritakse psühholoogide keelenõudeid § 9 punkti 8 asemel sama paragrahvi uues, lisatavas punktis 8¹.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Riina Sikkut
terviseminister

Vootale Veldre 58551439
Vootale.Veldre@sm.ee

Alice Sündema 5911 1796
Alice.Syndema@sm.ee